

1668

Vienne

28 fcr^e Ratification en tantu donné
par l'Imp^r Leopold à Vienne le 28.
Janvier 1668. du Traité secret du
19 Jan^e précédent signé de l'apare de
ce Traité avec le Roi Louis 14 pour la
partage de la Monarchie d'Espagne

Ratiff^{on} de l'Emp^r Léopold du 28 Janvier 1668
Par l'entente conclue de sa part avec le R^e Roy Louis
le 19e Jan^{er} 1668 , au nom
pour le partage eventual de la Monarchie -
21 Jan^{er} 2

Nos. Leopoldus Del Gratia Romanorum Imperator.
Semper Augustus, Germania, Hungaria, Bohemia
Dalmatia, Croatia, & Sclavonia Rex, Archidux Au-
stria Dux Burundia, Stiria, Charinthia, Carnio-
lia, Comes Tyrolis & Goritiae &c. significamus omnibus
et singulis presentes literas in rectioris quod cum
tractatum decimi nono proxime praterlapsi mensis
Januarij in hac nostra Residenzia, et vice Viennae ini-
tum, et nostro nomine, a nostro intimo Consiliario
Iannis Waichardz. Dux Altenburgensis in lega
et nostri, et Sac: Rom: Imperij Principis ab Auersterg
dilectione ex ura, secund: serenissimi Galliarum, et
Yavara Regis Christianissimi Consiliorum Statu-
cium Generalem militis Regis, et equitem
Hierosolimitanum, de Frenonville ex altera parte
mutuis plenis solentiarum fabulis recognitus, et pro ua-
tis, et sufficientibus habitis ob Gratium sacerdos
examinaerimus qui appensis techoris est.

In nomine Sanctissima & Individua Trinitatis. Anno
Notum sit universit, et singulis quorum interest, aut
quomodo libet intervenire potest.
Postquam serenissimus et Potentissimus Princeps ac Dominus
nunc Dominae Leopoldi Elector Romanorum Imperator

semper Augusti Germani Hungaria Bohemia, Dal
mata, Croatia, Scythonia &c. Rex Archidux Aus
tria, Burgundia &c. Comit. Goritz et Trost &c. apie
ut perea simus et Potentissimi Princeps ac Dominus
Dominus Adorans XIV. Galliarum et Basque Rex
Christianissimi a vidui sive animis cum cogitaret
quarto id bono rei Christiane fieret si proibeti bellum
Belgium sicut aliquin unica quae Regna
sui Flaminii correctionem non modo more spiraret,
Pero omnis præterea occasio radix, et lome futuris
etiam scilicet alimentum praeditum penitus tolleretur
neque ubi Regum Ordini Christiani magis concenire
quam Alacastoris his omni Proibit, coramque atq;
aco intercessione in id cura incurberet ut sed uig
posterioritate à bellicorum mali. Taki superque
pridecentium eret, qui ipse opes et metus inter
se, et utraque cum strenuissimo, ac potenter
mo domino domino Carolo leandro Hispani
arum Indianusque Rege Catholicæ, et cognati
nis, et affinitatis noui Archiduci suu manutus
quod postea statuerit mutio facere. e strictius
iungere docere his ministeribus, et quidem clara
Carola Maestas (titulus) sancti Warhando Due
Münsterbergensis Sac: Rom: Imperii Princeps ab Alderode
a Corviliis Sicaniis &c. et Sacra Regia Maestas (titu
sancti)

etiamissima vero: Etasus: Jacobo Bretheo i Gremomunice
Sacri Ordinis Eboracensis Equiti ac Commendator
Consiliario in consilio Statutis Sacrae Regis Majestatis Christi
Gianissimorum, nec non locum tenenti Generali in milia Galliarum
plenam potestatem fecerint ad fadus tractandum, condicione
dendumque, iisque Ministeri visi, recognitis, atque invicem
plenipotentiarum tabulis committatis sub obligatione rati-
cipiuntur fadus sancuerint quod sequentibus articulis ex-
pliatur proditur.

1:

Sit firma constans pax, atque Amicitia, fadusque per
petuum inter Sacram Casatam Majestatem, eiusque
filios, heredes, et successores, Regna, et Provincias ex unaq;
et Sacram Regiam Majestatem Christianissimam, eiusque
filios, heredes, et successores, Regna, et Provincias ex
altera parte, inter alterius commoda promovat,
auertat incommoda, et si quid: ut humana sunt: impo-
terum dissensiones, discordia, et controversia naserentur, ea
non nisi, vel iure, vel amicabili via, et modo gignantur
ui omni, armorumque armi remoto.

2:

Cum Ordines Generales federatarum Provinciarum Belgicarum
recepissent quantosq; brevissimo Hispaniarum Regi Catho-
licis proponere media reintegranda pacis, nimimum ut
serenissimi Galliarum Regis Christianissimi perpetui furijs
et Dominij frant, edanturque sequentia loca Cameratum

Cambrai, Ducatu Locomburgi, vel huius loco Burgundie
velgo Franche Comté dicta, Duadem Aire Sanctonum
Berg, Turnes, alte minorata Maiestas Regia Christi
nissima quoque bona pacis in id consentanea promulgata
et calix reliqua omnia proxime capitulo anno occupata
loci una cum Charleso Roy, cuius famen numerata extorta demolenda sunt. Restituere, summo
intra eolum mensem Martium proximum seruimus
Imus Hispaniarum Rex Catholicus propositio haec
decenter annuat, immo quoque pacem et itanam de Rege
ad Regem tractando amplectatur, conuentum est, ut
hinc Astarea Maiestas à die subsequitur, et utrumque re
gicati huius filii ut eiudem teneatur apud Serram
Imam Hispaniarum Reginam sororem suam Amantiam
mam uelut eiudem filij Caroli Secundi Hispaniarum
Regis Catholici Tuterem, et Regentem summam. Hoc
conatus alaborare, ut concessum minimum restituatur
supradicti socii pax priuina inter Cognatos Reges
mox denio sanciatur, quod si uero dicta propositio
paxque sustana de Rege ad Regem tractando regum
conditionibus, de quib[us] inter partes conuentum est
ab Hispanis rejiceretur, incepimus bellum diutini
trani inque eo occupari contingeret loca, quod in futura
hereditatis divisione ad Sacra Casarea Maiestatis eius
filiorum, heredium, ac successorum mortuionem pertine
rent. Sacra Regia Maiestas Christianissima circuic
Elii.

filij, heredes, et successores Sancte Bonaque fide promittunt ea loca eveniente casu Sacra Cesarea Maiestati, eiusque filij, hereditibus, et successoribus nullis prorsus belli sumptibus imputandis restituere - Niissim uero sanitum sit si ab His, prout Regimine supradicta conditiones, vel alia similes ijs per Ordines Generales federatarum Provinciarum Belgij oblatas, propositaeque responderentur, ut Sacra Cesarea Maiestas, eiusque filij, heredes, et successores hoc bello durante, nullas, neque directe, neque indirecte in Belgio suspectias, et auxilia ferant - Si uero vel a Rege Christianissimo eiusque filij, hereditibus, et successoribus, vel a quilibet alio quavis de causa extra Belgium in alijs quibuscumque Regnis, et Provincijs, quod Junij, et Octonoris Hispaniarum Regis Catholici sunt, bellicum moveatur, ut Sacra Cesarea Maiestatis, eiusque filij, hereditibus, et successoribus integrum, atque liberum sit quilibet es, id est in eis Provincijs, et Regni extra Belgium sibi auxilia dare, quodque propterea nulla ratione praesens hunc fidus hereditatis dividenda infactum, infirmatumque sit, sed in suo nihilominus labore, et firmitate esse, et permanere intelligatur, quin immo si talia extra Belgium auxilia ferendo interficiam Cesaram Cesaream, et Sacram usque Regiam Maiestatem Christianissimam, eiusque filios, heredes, et successores ad arma uenirentur, neque propterea etiam Sacra Cesarea Maiestatis in Galliis, iisque incorporatas Provincias, neque Sacra Regia Maiestatis Christianissimam in Regno, et Pro-

vincias. Sacrae Casare. Maiestatis hereditaria, neque
per se, neque per alios arma inferre ullo modo con-
cessum, permisumque sit

3.

Etsi Maiestatis suis, vel sola cogitatione nedium re-
ipsa nil in vita acerbus, tistusque euenire poset, quam
si Serenissimus Hispaniarum Rex Catholicus Consanguine-
us, Cognatus, et Affinis utrius Amantissimus sine liberis
ex legitimo matrimonio natus immaturè decederet, suisque
precibus Diuinam Bonitatem enixa rogatur sint, ne in-
eueniat; quia tamen in humanis omnia fluxa, et ca-
duca, et Maiestatis suis principiis inumbat, mali in-
nasituntur quo ad fieri potest, et tempestivè miseris
efficere, ne novi belli incendia quæ ex tanta heredita-
tis additione contumosa facile orientur, charissimam
cuique posteritatem flagrantius comprehendant; propterea
re diu multumque deliberate, per pensaque Europa-
statur, bonaque rei Christianæ, necessarium quidem al-
iquid, nullum vero convenientius, istoque fine optimo
excusatius remedium inveniuntur est, quam si iam non
in Supradictum, et nunquam talis dolendum casum mori-
eventualis fieret hereditatis diuisio: Itaque insipratione
primis diuino auxilio conuentum est ut si Sacram Cathe-
ream Maiestatem, eiusque filios, heredes, et successores,
et Sacram quoque Regiam Maiestatem Christianissimam
eiusque filios, heredes, et successores Serenissimo Caro-
lo Secundo

Secundo Hispaniarum Regi Catholico sine liberis ex
legitimo matrimonio natis decedentibus hereditates esse
contingeret totius hereditatis Monarchie Hispanicae
divisa sit, fiat, ualeatque tunc eo casu euidenti modo
sequentis. Nempe Sacra Castrense Maiestati, eiusque
filii, hereditibus et successoribus cedat obtingatque
pro hereditatis portione; Regna Hispania exceptis
exciendis ijs, de quibus infra explicationis dictis
Incidit Occidentalem, Ducatus Mediolanensis, atque eo per
tinens Ius subinfeudandi Ducatum Sena, finabrum
Portus vocatus Longon, Herculis, Orbitello, et qui po
tius Juris hispanici in litore Ligustri maris, sive
uulgo mare di Toscana dictum usque ad Regni
Neapolitanii confinum, sive territorium interiacent
Sardinid. Insula, Insula Canarii, Insula Bellearum, uni
gi Majorica, Minorica, Juiza dicta. - Secundum Regiam
Maiestati Christianissima uero, eiusque filii, hereditibus
et successoribus cedat obtingatque pro hereditatis sua
portione. Belgum etiam quod Hispani possident
sub quo etiam comprehenderetur Burgundia franche
Contea dicta, Insula Philippina Orientales, Regnum
Navarrum cum ijs pertinentijs, quod hoc pro talibus
habentur Rossii cum pertinentijs suis, loca in litora
bus Africis sita, Regnum Neapolitanum, et Siciliam
cum suis pertinentijs, et in suis adiacentibus, quod hodie
co pertinet, sub istis uero non consecutus portus vocatus
Longon, Herculis, Orbitello, et loca, et portus ditionis

Hispanica, qui a finalis ad territorium et confinium
Regni Neapolitanum intracent, sed maneat ut supra ad
portionem Casaream, et quia etiam ad possessionem
eiusdem Regni Neapolitanum, et Sicilia obtinendam inue-
titura Ammonium Ponticum necessaria est, pars utra-
que suo tempore decenter inde sine interquis instab ap-
suam sanctitatem tempore euenientis casus existentem
ut eam quodque opus fuerit de more impetratur.

4:

Si vero contingeret, ut alterutri pars in deunda sic
hereditatis portione difficultas oriretur, atque alterius
ope indigeret, statuiter ut pars altera alteri, ubi et-
quandounque opus fuerit, terram marique ad possessionem
hereditatis obtinendam reciproca auxilia requirent, con-
silio, opere, viribus, armis, clavisbus, iusto denique caen-
citu presto sit succurratque, sic tamen ut belli sumptus
nulla ratione, et praetextu parti requirenti impudenter
sed eos pars auxilia ferens faciat, et pro requirentibus
suntate cum eodem milite, classibus, aut exercitu, non
attentis quibusunque praetextibus mord, mox iterum
in ditiones proprias recidat.

5:

Statutum insuper est, ut neutri partium contra hoc facili
liceat alegare, valdeantque illa exceptiones iuris usi-
facti, quae hodie sunt, nec unquam esse, exigitane
possunt, sed id cum omnibus suis causulis, et Articulis
firmum, constansque, et inviolabile sit, et maneat
usque

iusque donec serenissimus Hispaniarum Rex Catholicaug^o
(quod Majestates sui curia exceptant;) prima prole
alictus fuerit, et ad sex in sepe annos in latitudine
prolii computarios, ita ut exactis his sex annis sedi
hoc ipso facto exsparet, et partes obstricta sint, sed qua
libet instrumenta faceris, ratificationis, et principalis
recipere tangam nunquam quicquam actum fuisset: si
cicum tamen sit partibus de extensione faceri curan-
tibus his sex annis porro agere et convenire -

6.
Intra mensem a die subscriptionis huius instrumenti
computarum teneantur partes sicut sibi omnino in
optima forma conceptas ratificationes pro se, uxore,
filij, heredibus et successoribus, et quidem Sacra Regia
Majestas Christianissima sub sigillo minori munidas,
sua tamen propria manu subscriptas, et omnes pro
tempore solemnitatum solitum effectus supplete
exhibere, ubi vero casus superdictus mortis euenie-
rit, inique necesse erit originalia instrumenta
mutio commutare, cum in sepe, ut Sacra Majestas
Casarea, eiusque filij, heredes, et successores, idem
et Sacra Regia Majestas Christianissima, eiusque
filij, heredes, et successores teneantur pro se, uxore
filij, heredibus, et successoribus omnium maxime
solemnam ratificationem pariter, ac renunciationem super
portione sibi mutuo cessa, et attributa ea forma
et clausulis, quæ in curia Regisque utriusque rebus,

Dicitur esse iudicandus, prius separanda sibi invenientia
extrahere.

Pro maiori quoque secreto tanti negotij sancitum sit, ut
partis utriusque instrumenta originalia, ratificationes, un
um plenipotentianum tabulis in unum fasciculum conatu
ta, sigillisque D. Principis ab obversperg, et D. Quirga
Gremonville obseratum incolvantur, isque fasciculus apud
Dominum Magnum Etinam Ducem depositarius uretur;
sic tamen, ut Serenitas sua, a Maiestatis suis per
utriusque Ministros ad id plenipotentiam donec instructos
una requisita utique, et Maiestati assared, et sacra
Regia Christianissima litteras reversales finas eiusdem
exempli prius extrahat quibus pro se, filiis, hereditib;
et Successoribus suis depositionis fidem custodiam ten
tumque, Sancte, et in uero Princeps promittat, quodq;
dictum fasciculum depositum nulli partium. sed im
pedi utriusque simul, et semel ubi, et quibus ab ambabus
partibus una requireatur, fideliter omniques fraude om
issa redet itata. Partes vero ipsa intra sex septu
manas a die supra dicta mortis computandas generantur
dicti fasciculi restitucionem petere, et instrumenta in
co contenta commutare, indeque altera alterius ex
actionem uti opus fuerit, et quemadmodum supra
Articulo quarto plenius memoratum est, omnino pro
mouere.

8.

Sancitum quoque sit, ut nulli partium quacunque
de causa, aut protectione interea sit permittum cum
quocunque Rege, Principe, aut Republicā ullum
fodis, aut pallium ferire, quod hinc faderi directe
nec indirecte in qualibet sui Articulis, vel clausula
repugnet, et si quod simile casu, vel quacunque
de causa iniretur, id procer, qua aduersatur parte
pro iure, nullegies habeatur, sicutum tamen sit
partibus extra Belgum belligerantibus pro eius
fi bello. socios pro voluntate per fidem a viscere,
in his tamen interim uigore manentibus instrumen-
to pacis Monasterij Westfalorum conclusi, illoque
alio ad Pyreneos a Cognatis duobus Regibus init-
iuratoque -

9.

Ceterum enim totius orbis Christiani, maxime
vero, et Sacrae Casarei et Regis sed Maiestatis Christi,
parvissima, eorumque filiorum, heredum, et successor-
um, regnorum, et Provinciarum inter se fodis hoc
et perpetuum, atque inviolabile esse, atque esse
niente, casu in executionem effectumque deducere
sia quoque Maiestates nisi quieti publica conve-
niunt existimant, quam illi omnibus suis clausulis
sanctissimi seruari neque unquam committent, isti
sunt: eorumque filiorum, heredum, et successorum
in eo exequendo partes desiderentur. Atamen pro
maiori secundate, atque adeo abundantante ratiōne

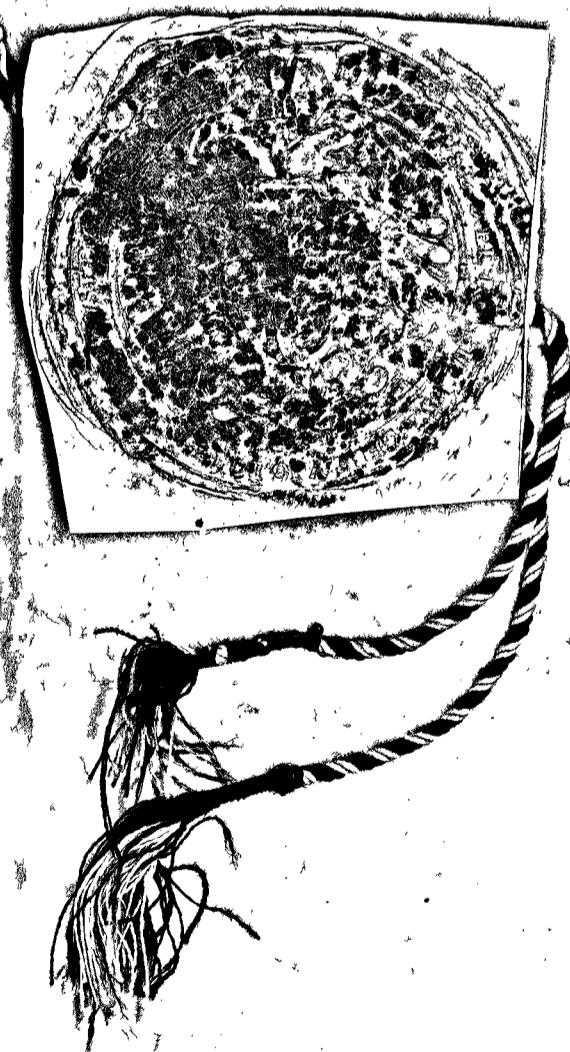
huiusmodi fidei sancitum sit, ut mox à generali com-
mutatisque instrumentis originalibus à Sacra Cœlere,
et Sacra Regia Majestate Christianissimâ, eorumque
filij, heredibus et successoribus, una et simul cum
fidei iuroribus, sic ut vocant garantia postulata de-
center degnirentur summus Pontifex in primis, ac in
serenissimi et Potentissimi Reges Angliae, Sueciae, Poloniae,
Electores, et Principes Imperij, Republica Veneta, Duc
Sabaudie, Magnus Dux Florentie, Helvetiorum
et Zenata, atque Ordines Generales federatarum
Provinciarum Belgij, et si qui alij pro eo tempore per-
tibis videbuntur donec.

In quorum omnibus, et singulo ex. scem, resili-
zetur; nos vero vi plenipotentia nostra instrumentis
hocce manibus, sigillisque nostris proprijs subscriptis
mus, et muniamus. Datum Vienna die decimi novem
Januarij Anno Millesimo Sexcentissimo decagesimo octavo.

Nos accederimus, approbemus, et ratificaverimus. Et
per hæc præmissæ manu et subscriptione Nostra corporatas, ap-
probemus, congitemus et ratificemus dictum tractatum, et
omnes eiusdem articulos superscriptos, tam, vestrum, quam Im-
peratricis latram Sponga et omnium Rostrovum Haradum
et Successorum nomine, promittentes sui filii et Venerabilis
Casatio Lædere, custodire et conservare inviolabiliter dis-
tum tractandum peracto et capite in caput et junctum,

secundum eiusdem formam et tenorem. sine ulla contraven-
tione, nec etiam Nos permisuros, ut huicce vel per Directu
m in iurectum ullo modo vel prætextu, quo modo id fieri
solet, contravenialupte. In quorum fidem Thasce præentes si-
gillo Nostro muniri cunquamus. Dabuntur in Nostra
Residentia et Urbe Viena die vigesima octava Febr.
ruarij Anno Millerimo Sexcentesimo Sexagesimo Oc-
tago, Regnum Nostrorum, Romani decimo, Hungarici
decimofertio, et Bohemici duodecima.

Leopoldus

Jean Davt Hochrat